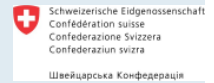

“Муніципальна програма врядування та сталого розвитку”

Проект Програми розвитку ООН в Україні, який виконується за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації та міст-партнерів

- Підтримано 22 проекти громад у містах
- Мінрегіон схвалив типові навчальні програми для ОСББ, розроблені МПВСР
- В 4 містах впроваджують СУЯ та е-документообіг
- Впроваджено СУЯ в 2 містах і електронний документообіг в 2 містах-партнерах

ЗМІСТ

Мінрегіон схвалив типові навчальні програми для ОСББ	2
Ефективне управління будинками	2
Поводження з твердими побутовими відходами	2
Кожна краплина має значення	3
Веб-портал Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»	3
Діалог щодо сприятливої політики та законодавства	3
Верховенство права: Інструментарій	4

Покращення якості життя мешканців міст

Одним з найбажаніших напрямків діяльності проекту ПРООН “Муніципальна програма врядування та сталого розвитку” завжди була підтримка проектів громад у містах. Завдяки цьому напрямку роботи проект розвиває спроможність місцевих організацій громад співпрацювати із місцевими органами самоврядування та вирішувати проблеми місцевого розвитку спільними зусиллями через громадсько-приватне партнерство.

В 2012 році підтримано **22 проекти громад на заг. суму 2.74 млн. грн.** (18 у рамках МПВСР і 4 в рамках “Кожна краплина має значення”) у містах **Рівне, Євпаторія, Джанкой, Сакки, Вознесенськ, Гола Пристань, Нововолинськ, Тульчин, Долина, Рубіжне, Івано-Франківськ, Но-**

воград-Волинський та с. Літочки. Безпосередню користь від реалізації проектів в рамках МПВСР отримають **3630** громадян міст, у тому числі **1217 чоловіків, 1517 жінок та 896 дітей.**

Завдяки реалізації цих проектів громади навчилися визначати пріоритети власного розвитку, планувати шляхи їх досягнення, мобілізувати ресурси для вирішення соціальних, економічних та екологічних проблем.

Міська рада включає ці пріоритети до загальноміських планів соціально-економічного розвитку, і, таким чином, процес прийняття рішень щодо сталого місцевого розвитку відбувається у прямому сенсі слова за принципом “знизу-вгору”.

Результати реалізації подібних проектів мають явний соціальний та економічний ефект. Адже участь в їх реалізації беруть щонайменше 80% членів громади із врахуванням інтересів малозабезпечених громадян та осіб із обмеженими можливостями.

Головним чином, проекти стосувалися *заміни старих труб системи водопостачання, опалення та каналізації, ремонту туалетів, реконструкції дахів, заміни старих вікон та дверей в під'їздах будинків* тощо.

Покращення якості надання адміністративних послуг

За підтримки ПРООН /МПВСР систему управління якістю при наданні муніципальних послуг (СУЯ) в 2012 впроваджено в м. Львів та впроваджують в м. Бахчисарай, а е- документообіг впроваджують в м. Долина. В м. Вознесенськ впроваджено е- документообіг та створено Центр надання адміністративних послуг. В 2012 році проведено дослідження **“Впровадження систем**

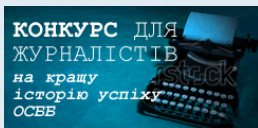
управління якістю при наданні муніципальних послуг у відповідності до вимог ISO 9001:2008: існуючі практики та напрями удосконалення”. У виданні роз'яснюються мета, принципи та основні переваги від впровадження СУЯ, особливості реалізації процесного підходу в суб'єктах місцевого самоврядування. Проаналізовано досвід впровадження СУЯ за підтримки ПРООН в

6 містах-партнерах. Публікація містить практичні рекомендації для початківців у процесах розробки СУЯ і для міських рад, які впровадили системи і бажають їх удосконалити. Публікація стане у нагоді керівникам та фахівцям органів місцевого самоврядування, організацій, що здійснюють свою діяльність у сфері впровадження СУЯ. Автори — **Тетяна Мамато-ва та Олена Бортник.**

Навчальні програми допоможуть ОСББ подолати труднощі - брак знань щодо ефективного ведення діяльності ОСББ, експлуатації та обслуговування будинку

Карта щільності створення ОСББ по областях

У Тульчинському районі реалізують міжмуніципальний проект з питань поводження з твердими побутовими відходами

“МУНІЦИПАЛЬНА ПРОГРАМА ВРЯДУВАННЯ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ”

Мінрегіон схвалив типові навчальні програми для ОСББ, розроблені МПВСР

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України визначило за необхідне розробити та запровадити типові освітні програми, спрямовані на здобуття кваліфікації **«Управитель багатоквартирного житлового будинку» та підвищення кваліфікації голів та/або членів правлінь ОСББ**. Виконання цього завдання підтримав проект ПРООН/МПВСР, оскільки воно відповідає пріоритетним напрямкам роботи проекту. 15 серпня відбу-

лося засідання **секції житлово-комунального господарства Науково-технічної ради** Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства. *Члени секції вирішили схвалити проекти навчальних програм підвищення кваліфікації голів і/або членів правлінь ОСББ та управителів багатоквартирних житлових будинків*, а також, доручили Департаменту житлової політики Мінрегіону України доопрацьовані навчальні програми направити на експертизу до вищих на-

вчальних закладів з підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для житлово-комунального господарства. Обидві освітні програми, після їх затвердження Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, *будуть включені до переліку програм основних навчальних закладів, які надають в Україні післядипломну освіту*.

Ефективне управління багатоквартирними будинками

З 2009 року проект ПРООН/МПВСР надає підтримку розвитку житлового сектору в Україні шляхом мотивування громадян до створення ОСББ та надання малих грантів на реалізацію їхніх інфраструктурних проектів.

У рамках цієї підтримки у 2012 році **Леонідом Туловським**, експертом проекту з питань управління якістю, було проведено 3 тренінги у містах Євпаторія, Джанкой та Нововолинськ у яких взяли участь понад 94 громадян.

Під час таких тренінгів учасникам надається інформація про норми чинного законодавства, завдання та функції ОСББ, роль співвласників у ньому, принципи управління об'єднанням, бухгалтерського обліку, правил експлуатації та утримання багатоквартирного будинку, заходи щодо енергозбереження та інші.

Для підвищення обізнаності громадян щодо реформи житлово-комунального господарства через створення ОСББ у співпраці з

Мінрегіоном **проведено конкурс для журналістів** на краще висвітлення історій успіху ОСББ. Для участі в конкурсі отримано 20 статей, 10 відео сюжетів та 2 радіо записи.

У співпраці з Мінрегіоном **створено соціальний відеоролик**. Ціль - змусити мешканців багатоквартирних будинків усвідомити, що під'їзд, коридор – це також їх власність, а не тільки їх квартира. Цей ролик можна використовувати для заохочення мешканців до створення ОСББ.

Поводження з твердими побутовими відходами

В Тульчинському районі реалізують **міжмуніципальний проект із запровадження інтегрованого підходу до поводження з твердими побутовими відходами**. Проект реалізують Тульчинська районна державна адміністрація, Тульчинська міська рада, Суворівська та Кинашівська селищні ради за підтримки Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» та проекту

ПРООН/МПВСР. Виконання проекту фінансується Швейцарською Конфедерацією. В рамках проекту проведено соціологічне опитування в цільових громадах. Для зміни звичної побутової поведінки мешканців на користь більш раціонального використання ресурсів проведено **інформаційну кампанію** для цільових громад **«Менше сміття – краще життя»**. В рамках проекту розроблено Звіт про визначення альтернативних

варіантів інтегрованого поводження з твердими побутовими відходами в цілому регіоні та **Стратегію інтегрованого поводження з твердими побутовими відходами у Тульчинському районі**. В рамках пілотного проекту в м. Тульчин облаштовано пілотні майданчики для роздільного збору відходів, проводиться навчання про те, як правильно здійснювати їх сортування та розробляються відеоролики.

“Кожна краплина має значення”

У 2012 році у рамках ПРООН/МПВСР реалізовувався підпроект щодо раціонального поводження з водними ресурсами “Кожна краплина має значення”, що фінансується компанією “Кока-Кола” за підтримки ТМ “BonAqua”.

За цим проектом було затверджено до фінансування 4 проекти громад у м. Новоград-Волинський, Івано-Франківськ та с. Літочки (Київська область) на загальну суму **628 тис. грн.** Безпосередню вигоду від реалізації проектів отрима-

ють **22000** громадян міст-села. Проекти стосувалися відновлення природних джерел води та створення навколо них рекреаційних зон відпочинку.

В 2012 р. ГО в містах-партнерах провели **11 інформаційних кампаній**, метою яких було привернути увагу населення до проблеми обмеженості природних водних ресурсів.

Для інформування широко загалу про проект **створено 11-хв. відео**, яке привертає увагу до необ-

хідності дбайливого ставлення до водних ресурсів планети. Відео продемонстроване на 1-му національному телеканалі.

У вересні оголошено конкурс для громад в рамках Другої фази проекту.

В 2013 році ГО-переможці конкурсу очищуватимуть та відновлюватимуть водні джерела та проводитимуть освітньо-інформаційні кампанії щодо раціонального ставлення до водних ресурсів.

Проведено навчання для громадських організацій, що здійснюватимуть власні проекти в рамках проекту «Кожна краплина має значення».

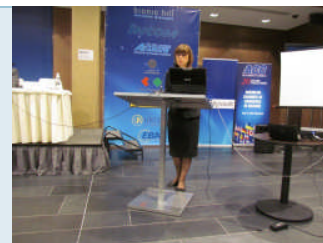
Веб-портал Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»

За ініціативи Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України та Державного центру е-врядування за підтримки ПРООН створено веб-портал Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд»». Цей портал стане потужним інструментом для поширення інформації, що стосується Ініціативи і залучення суспільства до процесу прийняття рішень.

Громадськості представле-

но прототип офіційного веб-порталу Ініціативи. Веб-портал містить **комунікаційний хаб** (форум для зареєстрованих користувачів для проведення дискусії на робочі теми або відкритої дискусії), розділи «Блоги», «Про Ініціативу «Партнерство «Відкритий Уряд», «Новини», «Нормативні документи», «Бібліотека» та інші. **Партнерство «Відкритий уряд»** - це багатостороння

ініціатива, офіційно запроваджена 20 вересня 2011 року, метою якої є забезпечення виконання урядами конкретних зобов'язань щодо сприяння прозорості державного управління, залучення громадян до участі в процесах державного управління, боротьба з корупцією та використання нових технологій для покращення державного управління. Україна стала однією з 55 країн, що приєдналися до Ініціативи.

Прототип веб-порталу було представлено на Конгресі «Інформаційне суспільство в Україні»

Діалог щодо сприятливої політики та законодавства

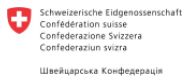
Протягом року ПРООН/МПВСР активно співпрацювала із Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Комітетом Верховної Ради з питань державного будівництва та місцевого самоврядування та Асоціацією районних та обласних рад. Спільно проведено загальноукраїнські заходи щодо сприяння реформі ЖКГ та місцевого самоврядування:

1. Міжнародна конференція «**Smart city: електронні технології для забезпечення розвитку локальної демократії та сталого міського розвитку**», (Вінниця, 26-27.07)
2. Слухання в Комітеті ВРУ з питань державного будівництва та місцевого самоврядування проектів Законів «**Про об'єднання територіальних громад**» та «**Про службу в органах місцевого самоврядування**» (12.03 та 25.04)
3. Обговорення Проекту

- змін до Закону «**Про органи самоорганізації населення**», організоване Асоціацією районних та обласних рад (Суми, 14.04)
4. VII Щорічна конференція малих міст України (Українка, 26-27.06).
5. З'їзд Української асоціації районних та обласних рад (с.мт. Чорноморське, 12-14.09).
6. 8-й Міжнародний конгрес та виставка «**Інституційні та технічні аспекти реформування ЖКГ**» (Київ, 8-9.11)

Фахівці у галузі інформаційних технологій обласних центрів України, а також експерти з Грузії, Естонії, Словаччини та Польщі обговорили концепцію «розумних міст» та обмінялись кращими практиками між містами

"Муніципальна програма врядування та сталого розвитку"

Адреса: 01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 20
7-й поверх, офіс 713-714

Тел: 584-34-75

Fax: 584-34-76

Facebook: [www.facebook.com/Відкритий простір місцевого самоврядування](http://www.facebook.com/Відкритий_простір_місцевого_самоврядування)

Facebook: [www.facebook.com/UNDP Ukraine](http://www.facebook.com/UNDP_Ukraine)

Блог: www.olenaursu.wordpress.com

Веб-сторінка ПРООН: www.undp.org.ua

Веб-сторінка Швейцарського бюро співробітництва:

<http://www.swiss-cooperation.admin.ch/ukraine/>

Проект Програми розвитку ООН "Муніципальна програма врядування та сталого розвитку", який реалізовується за фінансової підтримки Швейцарської Конфедерації (МПВСП), був започаткований у квітні 2004 року з метою сприяння демократичному врядуванню та покращенню якості життя у містах України. Проект працює на національному, муніципальному рівнях та рівні громади. Головною метою МПВСП є надавати підтримку на розвиток партнерства на місцевому рівні та посилення підходу до планування місцевого розвитку за принципом "знизу-вгору". З 2004 до 2012 р. Було підтримано 306 проекти місцевих громад загальною вартістю 35,4 млн. грн.

Методологія: Проект розвиває спроможність місцевих громад та міст-партнерів щодо залучення їх до процесу прийняття рішень та підтримує інтеграцію підходу місцевого розвитку, орієнтованого на громаду, що місцевого/національного законодавства/політики, зміцнюючи таким чином соціальне, економічне та екологічне врядування у містах.

Головні заходи проекту:

1. Рівень громади: розвиток спроможності організацій місцевих громад вирішувати місцеві проблеми розвитку (25% всіх заходів)
2. Муніципальний рівень: посилення спроможності органів місцевого самоврядування щодо покращення якості надання послуг (45%)
3. Національний рівень: політика та законодавство (30%)

Верховенство права в публічному адмініструванні

Програма розвитку ООН (ПРООН) спільно з Академією ім. Фольке Бернадота (АФБ) реалізувала пілотний проект з оцінки верховенства права в органах державного управління.

Даний спільний проект ПРООН-АФБ спрямований на надання допомоги урядам з метою виявити, краще зрозуміти, і більш ефективно вирішити проблеми, пов'язані з дотриманням принципів верховенства права в адміністративних установах і процесах в країнах, що розвиваються.

Два українських міста - Львів та Феодосія - були

обрані для здійснення оціночних досліджень по «Вимірюванню ступеня верховенства права в державному управлінні» в рамках пілотного етапу АФБ Програми верховенства права.

В рамках проекту, використовуючи його методологію та інструментарій, міські ради провели оцінку власних процедур та послуг в одній з найбільш проблемних сфер – житлово-комунальному господарстві, через призму шести міжнародно визнаних принципів, а саме: законність, доступність, право бути почутим, право на оскарження, прозо-

вість та підзвітність.

У Львові та Феодосії було виявлено деякі можливі напрямки удосконалення впровадження принципів верховенства права в відділах ЖКГ, на основі результатів оцінювання було розроблено рекомендації для виконавчих комітетів міськрад.

На основі результатів двох пілотних міст розроблено практичний посібник, який стане основою навчальної програми для міських рад для поширення інструментарію серед міст України.

За підтримки ПРООН в м. Долина впроваджено транспорткування, дружнє до довкілля

Урочисте відкриття дже-рела в с. Літочки за участі високоповажних представників ПРООН, компанії «Кока-Кола» та Уряду